Ner 26

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA.

Środa dnia 27 Stycznia 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy którćj wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor główny w Star. Teatrze Nr. 1790

Postanowieniem Najjaśniejszego Pana, prawa i przywileje dziedzicznego szlachectwa, nadanego Najwyższém Postanowieniem z d. 21 Marca (2 Kwiet.) 1838 r. Panu Józefowi Czyżewskiemu, byłemu Radcy Kommissyi Centralnéj Likwidacyjnéj, rozciągają się do syna jego Konstantego, oraz córek: Józefy i Maryi, Czyżewskich, przed powyższym dniem zrodzonych.

P. Sumiński, Członek Rady Stanu Królestwa Polskiego, otrzymuje, na własne żądanie, zupełne uwolnienie od służby.

Rada Administracyjna Królestwa mianowała przez postanowienie z dnia 30 Listopada (12 Grudnia) r. z., JP. Adama Ziembińskiego, Sekretarza w swéj Kancellaryi, p. o. Referenta w rzeczonéj Kancellaryi; a przez Postanowienia z dnia 31 Grudnia 1840 (12 Stycznia 1841 roku), Piotra Jarnuszkiewicza, Sekretarza wydziału skarbowego w Rządzie Gubernialnym Kaliskim, pełniącym obowiązki Sekretarza Jeneralnego w tymże Rządzie Gubernialnym; oraz Kajetana Nagóreckiego, Adjunkta drugiego w obwodzie Zamojskim, pełniącym obowiązki Adjunkta Dozorcy miast Obwodu Warszawskiego.

Od dnia wczorajszego wytkniętą i otworzoną została między Warszawą i Pragą droga przez Wisłę po lodzie. Urządzony prócz tego został, w miejscu mostu, przewóz.

Londyn 15 *stycz.* Lord John Russel wezwał ministrów okólnikiem z dnia 2 b. m. aby każdy z nich dnia 26 b. m. na swojém znajdował się stanowisku.

Morning Herald utrzymuje, iż rząd francuzki oznajmił, że skoro Anglia uzyska u Porty przyznanie posiadłości francuzkich w Afryce, będzie to krokiem rozstrzygającym na drodze pojednania, i zapewnia, że w skutku tego Francya niezwłocznie postanowi rozbrojenie, a tém samém przywróconym zostanie pokój Europy. Korrespondent paryzki dziennika *Globe* powtarza wieść, w najwyższych towarzystwach rozsianą, iż w ostatnich czasach wszelkie znoszenia się względem utrzymania pokoju, mocny postęp uczyniły, że Pan Guizot zaręcza o najpewniejszém utrzymaniu pokoju, i że Król sam niedawno mówił Anglikom, iż ma nadzieję, że wkrótce w dobréj z nim będą przyjaźni. — Mniemają, że Francya w istocie po rozbrojeniu nominalną tylko ilość wojska zachowa, wielką liczbę żołnierzy uwalniając. Ciągle jeszcze odbieramy wiadomości o zgromadzeniach chartystów, które miały miejsce w dzień nowego roku, na korzyść Frosta i jego towarzyszy. Nigdzie atoli nie naruszono spokojności, a mowy nawet były dosyć umiarkowane.

Dowiadywano się na giełdzie dzisiejszéj, czyli rząd nowe z Chin odebrał wiadomości; mniemają, iż nakoniec wszystkie chińskie porty dla handlu angielskiego otwarte zostaną, tak, że nietylko z Kantonu wyłącznie, lecz i z innych portów herbatę wyprowadzać można będzie.

W izbie wyższéj włożono obowiązek na Księcia Roxbourgh, aby ułożył adress w od-

powiedzi na mowę tronową, Lord Lurgan ma mu w tém dopomagać. W izbie niższéj to samo uskutecznić mają Lord Brabanzow i Pan Grantley Berkeley.

Słychać o bliskim powrocie Admirała Stopford ze śródziemnego morza, oraz o zastąpieniu go przez Kontr-admirała Sir. J. A. Ommancy, który niedawno do Malty przybył.

Wiadomość o zawarciu pokoju między Francyą a rzeczą-pospolitą Argentyńską, przyjęto tu z wielką radością; tym bowiem sposobem zniesioną została wielka dla angielskiego handlu zawada.

Paryż 15 *stycznia*.— Jak słychać, 15 mówców ogłosiło się za, a 9 przeciw projektowi do prawa o obwarowaniu Paryża. Do piérwszych należą Panowie: Duvergier de Hauranne, Paixhans, Labarit, Gaugier i Rémusat, do drugich Panowie: Lamartine, Janvier, de Mornay i Fracy.

Liczba Francuzów mieszkających w Montewideo wynosi 8000 ludzi, którzy w roku zeszłym, mimo niepomyślnych okoliczności, poczynili interesa wartości około 10 milionów franków.

Monitor paryzki pisze: »Kommissya nadzwyczajnego na rok 1841 kredytu przyjmowała wczoraj przedstawienia Marszałka Soult. Prezes Rady podał obszerne objaśnienie względem zapasów armii i stanu jej uzbrojenia; głównie zastanawiając się nad systematem rezerwy, którym się teraz mocno zajmuje.«

Constitutionnel donosi co następuje: »Mówią tu wiele o liście, który pisał poseł nasz na jednym z dworów, uczęstnictwo w traktacie z d: 15 lipca mających. List ten zawiéra godne uwagi zawiadomienia o wrażeniu, jakie plan obwarowania Paryża za granicą uczynił. Dyplomat ten twierdzi, iż gdyby Francya była świadkiem tego wrażenia, wielkie i patryotyczne przedsięwzięcie, nad którém się teraz zastanawiano, nie znalazłoby ani jednego przeciwnika.« *Monitor paryzki* donosi, że list ten pisał poseł nasz w Berlinie, Pan Bresson.

Cielda z d. 16 *stycznia*. O renty francuzkie dziś prawie się nie pytano. Spekulanci oczekiwali z niecierpliwością skutku narad względem odosobnionych warowni i dla tego wszelkie działania wstrzymali. Renta hiszpańska znacznie poszła w górę.

Pan Lefévre de Bécourt, sekretarz legacyi i należący do wyprawy Admirała Mackau, zostaje nadal mianowany sprawującym interesa i Konsulem w Buenos-Ayres, w zastępstwie Pana Buchez de Martigny, wracającego do Francyi.

Między dokumentami, stanowiącémi część spadku po Baronie Bignon, znaleziono szacowne i ważne papiéry, a między innémi listy własnoręczne Napoleona, pisane do Pana Bignon, podczas jego dyplomatycznych missyj w Dreznie, Wiedniu i Berlinie. Słychać, że rząd poczynił kroki stosowne, celem nabycia tych papiérów dla Archiwum spraw zagranicznych.

Izba deputowanych dopiéro we czwartek rozpocznie narady swoje nad projektem obwarowania.

Dziś zgromadzili się ministrowie do Tuilleryes na radę, na któréj sam Monarcha prezydował.

Jak słychać, Pan Duvergier do Hauranne należy do liczby mówców, którzy nie za, lecz przeciw projektowi obwarowania ogłosili się.

Tulon 10 *stycznia*. — Parostatek *Faeton* czeka na zapowiedzianego passażera do Alexandryi. Tym passażerem ma być zastępca Pana Cochelet, który dłużéj reprezentantem teraźniejszego systemu przy Baszy egipskim być nie chce.

Bruksella 16 *stycznia*.— Przypomnieć sobie z łatwością można, że w kwietniu r. z. okazała się w Londynie banda fałszerzy, po całéj Europie rozgałęziona, któréj członkowie jeżdżąc, pocztą, wysiadając w najpiérwszych hotelach, świetną usługiwani liberyą, zdołali za pomocą fałszywych listów kredytowych domów Cline, Halifa, Mille i Comp, uzyskać wielkie summy od wielu bankierów we wszystkich wielkich

miastach stałego lądu, a mianowicie w Belgii, od domów handlowych Nagel, Maekers i Cerfontaine, w Leodium i Engler w Brukselli. Do bandy téj, przez policyą paryzką europejskiemi fałszerzami nazwanéj, należały osoby, któreby o to posądzać nawet nie śmiano, jak n. p. Margrabia de Bourbel i Baron d'Argusson, potomkowie starożytnych rodzin szlachty francuzkiéj, Panowie Graham ojciec i syn i Pan Boyle, wszyscy znakomici we Florencyi bankierowie. Postanowieniem sądu appellacyjnego w Brukselli (z d. wczorajszego) Perry, Graham syn i Baron Argusson zapozwani zostali przed sąd przysięgłych Brabancyi, za użytkowanie tych fałszywych kredytowych listów w Leodium i Brukselli, oraz za czynienie zabiegów względem użycia ich w Antwerpii i Gent. Kobiéta nazwiskiem Angelina Lamont, mająca udział w tém towarzystwie, również jako współwinna, z powodu ukrywania podobnym sposobem nabytéj monety, przed sąd kryminalny pozwaną została. Pozostali współwinni, jakoto: Bourbel, Graham ojciec i t. p. nie mogą tu być prześladowani w Belgii, bowiem z posiadania fałszywych listów nie korzystali.

Stockholm 12 *stycznia*. Dnia 31 grudnia wieczorem Król zasiadał na nadzwyczajnéj radzie stanu, w skutku któréj różne ważne nastąpiły postanowienia. Nowy budżet wydatków, dopiéro poprzedzającego dnia od skarbowego wydziału nadesłany, przedstawiony Królowi, który go z nowym rokiem w wykonanie wprowadzić rozkazał.

Monachium 15 *stycznia*. Zawczoraj, w piérwszy dzień roku, według starego kalendarza, Najjaśniejsi państwo oddali wizytę Ich Ces. Wysok. W. Księżnie i Księciu Leuchtenbergskiemu. Tegoż samego wieczora przybył do Monachium Hrabia Würtemberg, dostojny narzeczony Księżniczki Teodolindy.

Rozkaz gabinetowy zaleca władzom policyjnym, przeszkadzanie całemi siłami pomnażaniu się tak zwanych, *nocy wolnych*, jako będących powodem niemoralności i nieporządku.

Sławny atleta Dupuis, który ofiarował 500 złp. nagrody swemu zwycięzcy, z warunkiem zachowania praw szermierskich, został z wielkim oklaskiem widzów, przez jednego piwowarskiego parobka pokonany. To szczególne widowisko, które miało miejsce w teatrze, zgromadziło mnóstwo ciekawych, a porażka pana Dupuis nie przeszkodziła mu do odebrania hucznych oklasków przy końcu widowiska. Co zaś do summy zakładowéj, Dupuis utrzymując, że przeciwnik jego naruszył przepisane warunki, wzbraniał mu się ją zapłacić; policya wdała się w tę sprawę, a Dupuis przystał na nowe układy.

Madryt 8 *stycznia*. Wczoraj wieczorem przedsięwzięto nadzwyczajne środki ostrożności; wszystkie wojska zgromadzono w koszarach. Spokojność atoli niebyła naruszoną.

Gazeta dworska zawiéra dekret dozwalający wywozu lnu za opłatą stosownego cła.

Pan Arazola, dawniejszy Minister, upraszał Regencyą o dozwolenie mu powrotu do Hiszpanii, obowiązując się poddać wszelkim prawnym przepisom, dopóki rząd nie wyznaczy mu stałego miejsca pobytu. Przyjęto prośbę jego i Valladolidę za miejsce pobytu przeznaczono. Wiele znakomitych osób podobnie miało postąpić.

W Kadyxie, Sewilli, Valladolidzie i Leonie żołnierze wielkich dopuścili się nadużyć, i wymogli na mieszkańcach żołd i żywność, twierdząc, iż rząd ani im płaci, ani karmi.

Miasto Fuente de Camos w Estramadurze, ogłoszoném zostało jako będące w stanie oblężenia, z powodu gwałtów, jakich się dopuściła tamtejsza gwardya narodowa podczas wyborów.

Gazeta dworska, w swoim pół-urzędowym artykule, z niejaką gwałtownością wyraża się o mowie od tronu, przez Królowę Portugalską mianéj; twierdząc, że Królowa Donna Marya reklamacye rejencyi hiszpańskiéj, względem żeglugi na rzece Duero, za niesłuszne

i niewczesne uważa. Wspomniony dziennik utrzymuje, że forma i prawo są na stronie hiszpańskiego rządu.

Wyspy Jońskie. Według wiadomości z Korfu, Lord Ober-kommissarz jońskich wysp, Sir Howard Douglas, otrzymał z Londynu rozkaz rządzenia témi wyspami aż do przybycia następcy jego, pana Mackenzie, które dopiéro na przyszły maj miejsce mieć będzie. Uważają to za dowód, że odwołanie jego nie jest skutkiem skarg przeciw administracyi jego przez Mustoxidiego i inne osoby zaniesionych. Wiadomo jest że rząd angielski odrzucił starania mieszkańców Korfu względem niektórych zmian w ich konstytucyi.

Od granic tureckich 7 *stycznia*. Z pewnością utrzymują, że parostatkiem wysłana d. 30 grudnia z Konstantynopola do Aleksandryi odpowiedź wielkiego Wezyra, na poddanie się Mehmeda Alego, miała być następnéj treści: Sułtan oczekuje przedewszystkiém powrotu flotty tureckiéj, zupełnego ustąpienia z Syryi i miejsc świętych i za to przyrzeka Mehmedowi Alemu łaskę i przysłanie w rok zwykłego na rządcę Egiptu potwierdzenia, jak to się dzieje z innemi wielkorządztwami. Wiadomo także, że oprócz tego dniem poprzednio wysłany do Admirała Stopford parostatek zawiózł mu przepisy installacyi egipskiego rządcy i po otrzymaniu poddania się przepisanym warunkom, uczynił mu nadzieję pozyskania dożywotniéj nad Egiptem władzy.

ROZMAITOŚCI

W Berlinskiéj gazecie Vossa czytamy: Aschafenburska gazeta zawiéra następujący artykuł, charakteryzujący nasze czasy.

»Znana, w Berlinie później zaangażowana śpiéwaczka, Zofia Löwe, jest teraz w podróży od Szpre do Sekwanny. Panna Löwe miała w Berlinie około 6,000 tal. pensyi; miała prócz tego niektóre miesiące wolne, aby sobie wyśpiéwać na szpilki, wieńce, zadowolenia i recenzye, ale to wszystko nie było dla niéj dosyć, chciała jeszcze dożywotnéj pensyi, któraby więcéj wynosiła, niż pensya Jenerała, który pół wieku służył, walczył za ojczyznę i pół tuzina ran odniósł w różnych bitwach. Spiéwaczki pobiérają we Włoszech następujące pensye: Mariani 15.000 talarów, Salvi 13,000, Donzelli 18,000, Reina, Poggi, Pedrozzi każda, od 8 do 10,000, Ronconi i Marini, każda po 10,000, Schoberlechner, Streponi i Ronzi, każda po 13.000, druga Marini 9,000, Ungher przeszło 18 tysięcy talarów. O daleko jeszcze większą pensyą dopomina się p. Rachel w Paryżu. Ona, a raczéj jéj ojciec, który talent córki uważa za drzewo, złote rodzące owoce dla dyrekcyi, coraz więcéj i więcéj żąda. Obrachowano, że panna Rachel ma 100,000 fr. rocznego dochodu. Przyjąwszy tylko po 8,000 fr. miesięcznie, a ponieważ w tygodniu dwa razy występuje; każda przeto rola przynosi jéj około 1,000 fr.; za każdy wiérsz wypada jéj 2 franki, nie licząc srebrnych wieńców i innych dochodów.

Wyszedł z druku Nr piérwszy *Statku Parowego*, tygodnika poświęconego zabawie. Zawiéra powieść oryginalną *Zemsta mężczyzny*, (ustęp piérwszy) i wiérsz oryginalny *Para*. Opóźnienie w wyjściu piérwszego numeru miało miejsce z powodu odlewania nowych czcionek, użytych do odtłaczania tego pisma. Szanowni prenumeratorowie mogą go odebrać w miejscach, gdzie przedpłatę złożyli. Przedpłata przyjmuje się we wszystkich kantorach pism peryodycznych i na urzędach i stacyach pocztowych, w Warszawie wynosi miesięcznie zł. 1 kwartalnie zł. 3, na prowincyi kwartalnie zł. 4 gr. 15.

Następne numera wychodzić będą jak najpospieszniéj, dopóki, liczba ich nie zrówna się z liczbą upłynionych od nowego roku tygodni; następnie zaś co Niedzielę, w objętości arkusza w 8ce, z ozdobną winietką.

Wszelkie artykuły oryginalne, nieprzechodzące w zakres naukowości, redakcya z wdzięcznością przyjmować będzie. Wiérsze nawet tłómaczone mogą mieć miejsce.